

EN HÅLLBAR STAD HAR RÄTTVISA GRÖNOMRÅDEN

2015-07-13

Av: Social utveckling och S2020

Foto: Per A J Andersson via Wikimedia Commons

Att ekologisk och social hållbarhet är tätt sammanlänkade har vi konstaterat, gröna miljöer har god påverkan på vår hälsa. Men för att de ska ha god påverkan på stadens hälsa behöver de också vara rättvisa.

Forskning inom både samhällsplanering och folkhälsa har visat att det finns en stark koppling mellan hur vi mår och vår geografiska närhet till grönområden. Trädgårdar, parker, idrottsplatser och skogar är viktiga för upplevelsen av rofylldhet och avskildhet, för lekmiljö, kulturhistoria och för att kunna skapa folkliv och fest.

Ett väl omhändertaget grönområde kan också vara en viktig mötesplats och en identitetsskapande plattform för ett område eller stad. Det känner vi till många exempel på: Central Park i New York, Hyde Park i London eller några av Göteborgs egna viktiga mötesplatser såsom Plikta i Slottsskogen, picknick-sjön i Svarte Mosse och motionsslingorna i Skatås.

Det är också lätt att förstå att grönområden och lekplatser är bra för barnen. Vistelsen kan kopplas till lärande, bättre motorik och fysisk aktivitet. Barn som har tillgång till varierande och rymliga gröna miljöer är mer fysiskt aktiva och har bättre koncentrationsförmåga. Omhändertagna grönområden uppmuntrar barn (och kanske även vuxna) till att anknyta, reflektera och ta till sig världen som den ter sig utomhus.

Hälsofördelarna för oss att vistas i gröna miljöer är alltså många, men precis som när vi pratar om mycket annat när det gäller hållbarhet är det viktigt att lägga på rättvisefiltret. Hälsa är en rättvisefråga och i det här sammanhanget handlar det mycket om tillgång. Vem har tillgång till hälsofrämjande miljöer?

I en hållbar och jämlik stad ska det finnas möjlighet att lätt ta sig till ett grönområde oavsett var du bor, hur du bor, hur din kropp ser ut eller hur mycket pengar du har. Tillgänglighet innebär också att områdena är någorlunda fördelade över staden. De som bor i villa med bil har ofta lätt att ta sig till bra utemiljöer. För andra grupper däremot är närmiljön, utemiljöns kvalitet och närhet till grönområden ofta mer betydelsefull.

Rättvisa grönområden i en stad kan stärka det gemensamma och öka känslan av samhörighet. I tillgängliga parker kan barn och unga interagera med sina jämnåriga och utvecklas socialt, och platserna är viktiga för att få kontakt med vänner från olika delar av samhället. Om områdena används till att socialisera i kan de bidra till ökad tillit mellan människor, minska rädsla och konflikter i ett samhälle och i det långa loppet minska segregationen mellan olika grupper.

I den pågående utställningen Urbanum gjorde Göteborgs Stads stadsarkitekt Björn Siesjö följande uttalande.

Det är viktigt att de offentliga rummen är till för alla. Det är där stadslivet försiggår, grunden för vår samexistens. Det offentliga rummet är stadens bas och bultande hjärta. Ordnar vi inte bra häng och bra ställen att bara finnas; med eller i närheten av varandra så har vi inte ordnat en bra stad.

PS: I en hållbar och jämlik stad har alla tillgång till hälsofrämjande miljöer och de arrangemang som utspelar sig där. Detta känns extra aktuellt i läget när arrangören för en av världens största fotbollsarrangemang för ungdomar meddelat att de väljer bort vissa delar av staden för turneringen. Om man tar vara på de stora möjligheter som finns för en stads sammanhållning och sociala utveckling vid ett så här viktigt arrangemang går det att skapa mötesplatser, engagemang, uppmuntra aktivitet och låta både besökare och göteborgare som kanske aldrig varit i en viss stadsdel åka dit för första gången för att ta del av en fotbollsmatch. För att mötas och utmana de föreställningar som finns om platsen. Fritidsarrangemang och hälsofrämjande miljöer är viktigt för hela staden, inte bara utvalda delar. DS.

Läs mer

- [Peter Grahns forskning](#) om kopplingen mellan god utemiljö och hälsa, SLU
- Göteborgs [Facebook-sida](#)
- Utställningen [Urbanum](#) på Göteborgs Stadsmuseum
- Det är viktigt att planera platserna för att nå olika målgrupper. Göteborgs Park- och naturförvaltning är i framkant och har tagit fram [Parker och naturområden – Riktlinjer för jämställdhetsarbete](#)
- Göteborgs-Postens artikel [Gothia Cup har stort signalvärde för stan](#) från 2015-05-05
- [GreenhackGBG](#) – Göteborgs Stads satsning för ett mer hållbart Göteborg. Det här blogginlägget har skrivits i samarbete projektet och finns att läsa även där.
- [Hitta grönområden i Göteborg](#)